

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETO
ŽEMĖS ŪKIO
AKADEMIJA

Ekologinis ūkininkavimas ES: faktai ir skaičiai

Prof. dr. Astrida Miceikienė,
VDU Žemės ūkio akademijos kanclerė

Vietoje įvado

- Beveik milijardas žmonių kiekvieną naktį eina miegoti alkani. Tuo pačiu metu pasaulis gamina daugiau nei pakankamai maisto, kad išmaitintų visus gyventojus.
- Maždaug milijardas žmonių turi antsvorio arba yra nutukę.
- Stulbinantis 30% pasaulio maisto produktų yra iššvaistomi.
- Šiandien mūsų problema yra ne gaminti daugiau maisto, bet gaminti maistą ten, kur jo labiausiai reikia, ir gerbti gamtą.
- Dabartinė žemės ūkio sistema to nesugeba, todėl turime atsigręžti į gamtą ir ekologiją.

Faktai ir skaičiai

- Ekologinis žemės ūkis vystomas 187 šalyse, o 72,3 mln. ha žemės ūkio paskirties žemės ekologiškai valdė mažiausiai 3,1 mln. ūkininkų.
- Pasaulio ekologiškų maisto produktų ir gėrimų pardavimai 2020 metais siekė daugiau nei 120,6 milijardus eurų.

StrephonS

Europos žaliojo kurso tikslui pasiekti numatyta

Veiksmų gairės kaip užtikrinti ES ekonomikos tvarumą.

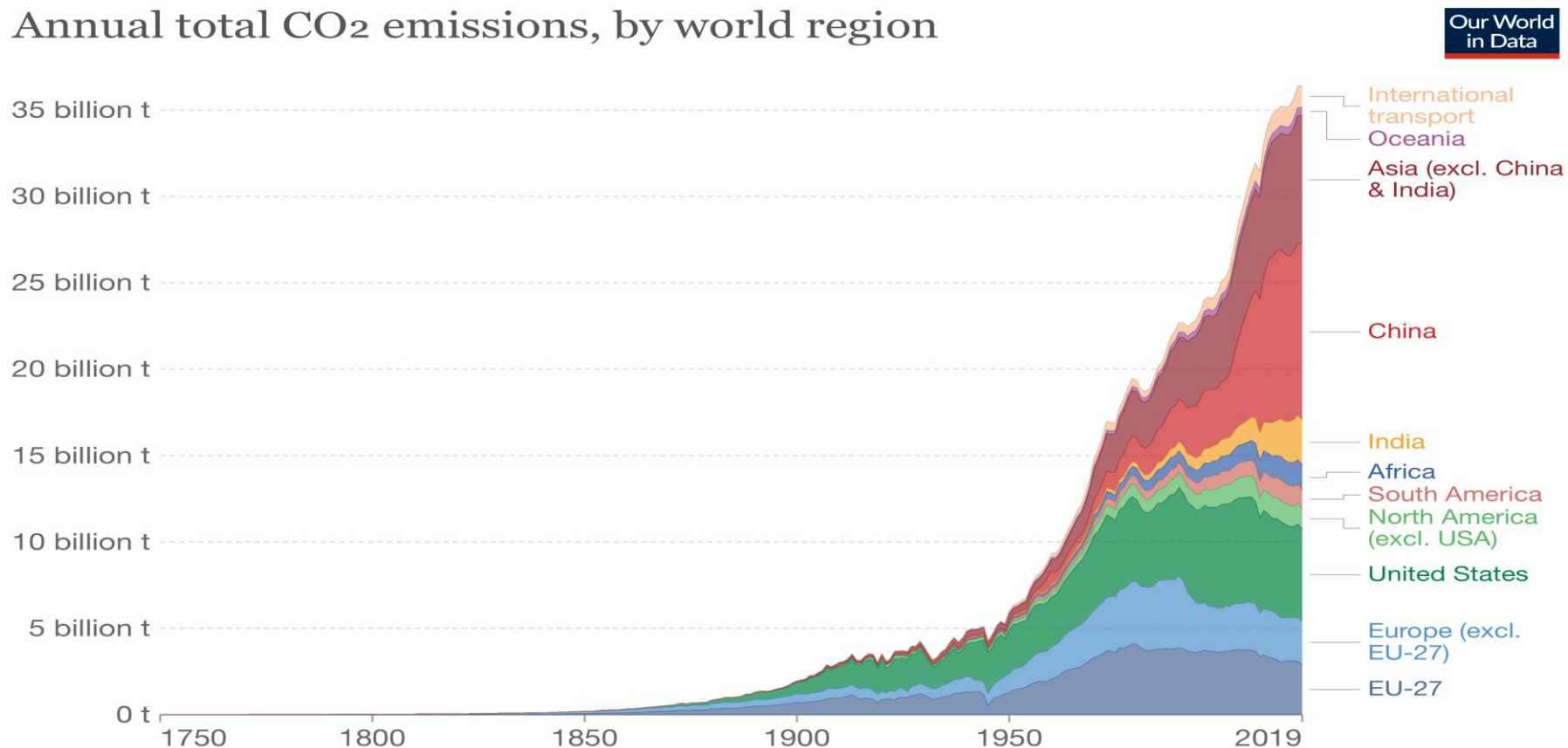
Tai bus pasiekta klimato ir aplinkos problemas paverčiant galimybėmis visose politikos srityse ir užtikrinant, kad perėjimas būtų teisingas ir įtraukus visiems:

- skatinant veiksmingą išteklių naudojimą pereinant prie švarios žiedinės ekonomikos;
- atkuriant biologinę įvairovę ir sumažinti taršą.

ŠESD emisijų išmetimas pagal šalis ir regionus

Annual total CO₂ emissions, by world region

Source: Our World in Data based on the Global Carbon Project
Note: This measures CO₂ emissions from fossil fuels and cement production only – land use change is not included. 'Statistical differences' (included in the GCP dataset) are not included here.

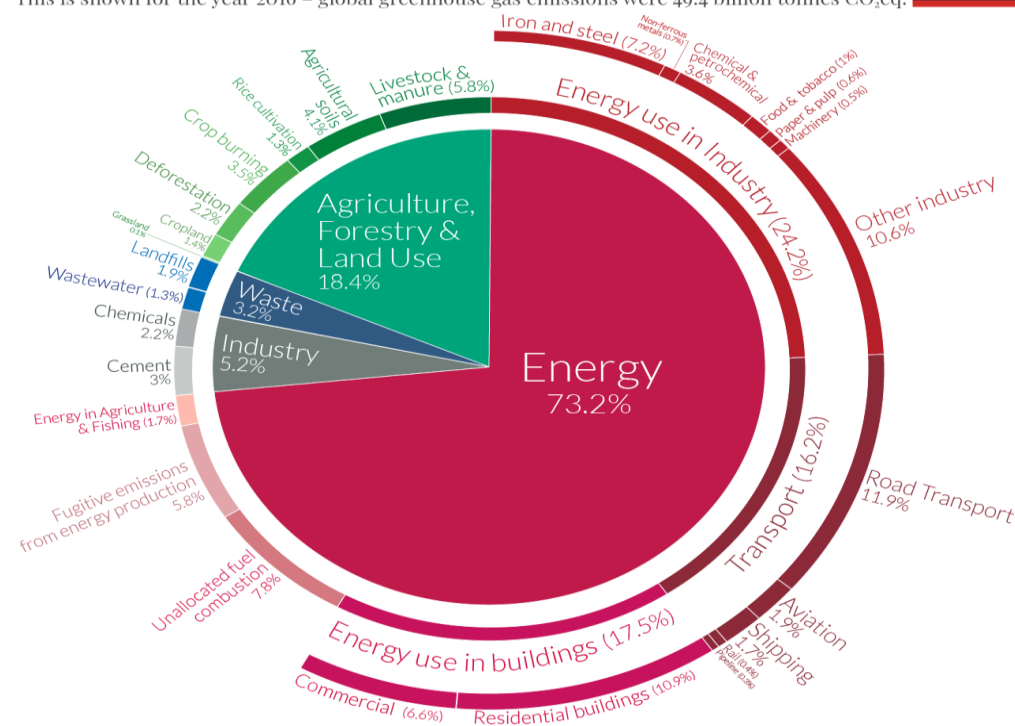
OurWorldInData.org/co2-and-other-greenhouse-gas-emissions • CC BY

Žemės ūkio vieta ŠESD emisijų išmetime

Pasaulyje

Global greenhouse gas emissions by sector
This is shown for the year 2016 – global greenhouse gas emissions were 49.4 billion tonnes CO₂eq.

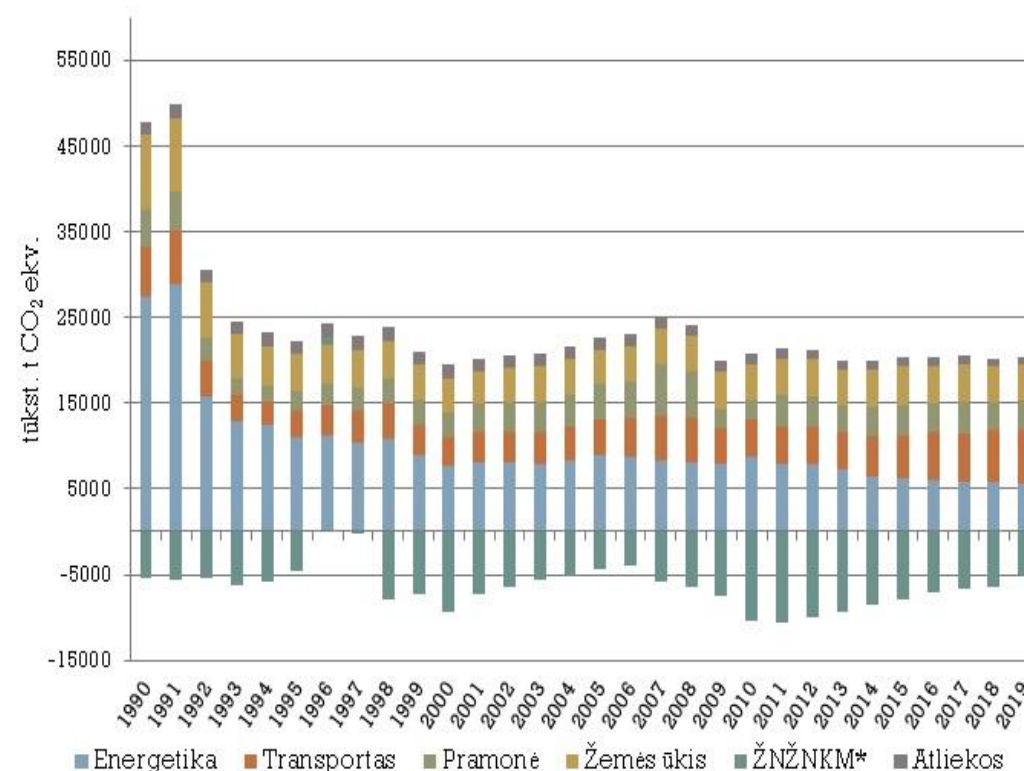
Our World in Data

OurWorldinData.org – Research and data to make progress against the world's largest problems.
Source: Climate Watch, the World Resources Institute (2020).

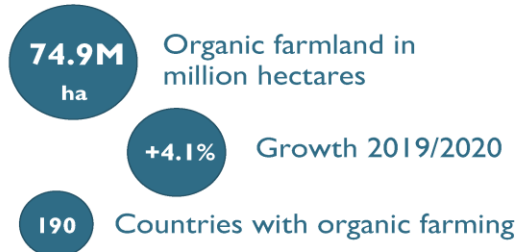
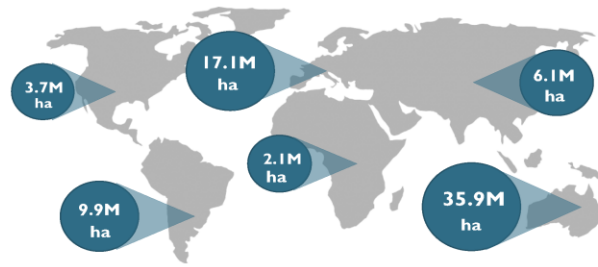
Licensed under CC-BY by the author Hannah Ritchie (2020).

Lietuvoje

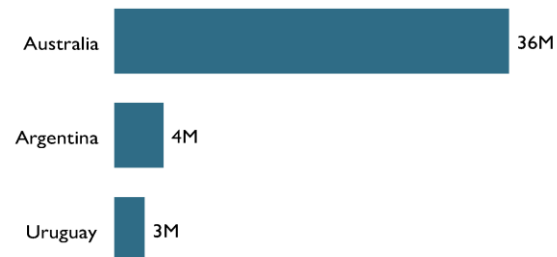

Organic Agriculture Worldwide 2020

Organic Farmland

Land in million hectares Top 3 countries

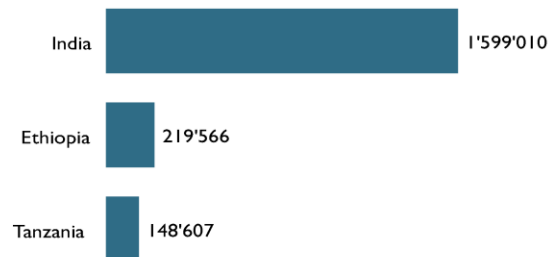

Organic Producers

The number of organic producers is increasing

Number of producers Top 3 countries

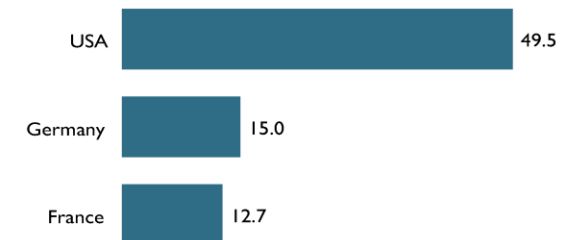

Organic Market

The global market is growing and consumer demand is increasing

Market in billion euros Top 3 countries

Market growth in percent Top 3 countries

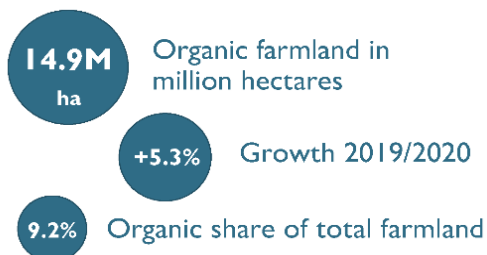
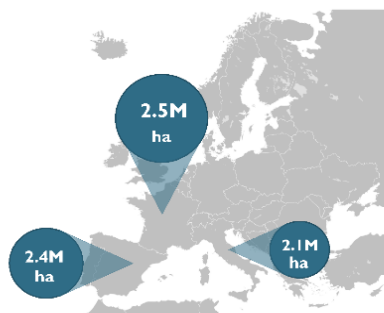

Europos ekologiškų produktų rinka 2020 m.

- Europos ekologiškų produktų rinka 2020 m. išaugo iki 52,0 milijardo eurų.
- 2020 m. bendras ES ekologinės gamybos dirbamos žemės plotas išaugo iki 14,9 mln.
- Palyginti su 2019 m., ekologinių gamintojų skaičius ES išaugo 1,6% iki 349 499.
- Šią plėtrą lydi reikšmingas ES ekologiškų produktų mažmeninės prekybos rinkos augimas – rekordinis – 15,1 proc. – augimas ir siekė 44,8 mlrd. EUR – antra pagal dydį rinka po JAV ir Kinija.

Organic Agriculture in the European Union 2020

Organic Farmland

Land in million hectares Top 3 countries

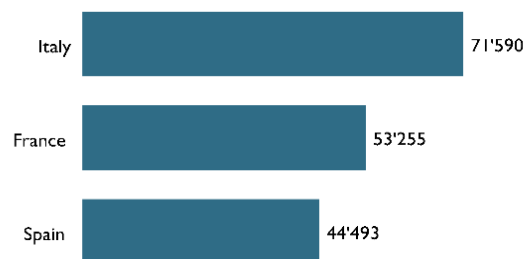

Organic Producers

The number of organic producers is increasing

Number of producers Top 3 countries

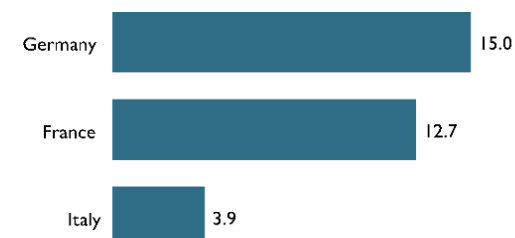

Organic Market

The European Union market is growing

Market in billion euros Top 3 countries

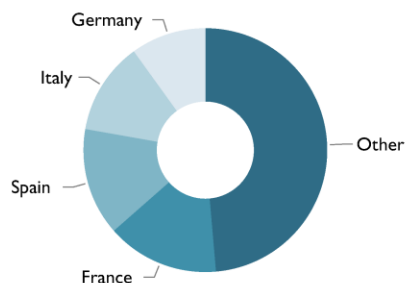
Market growth in percent Top 3 countries

EUROPE: ORGANIC FARMLAND 2020

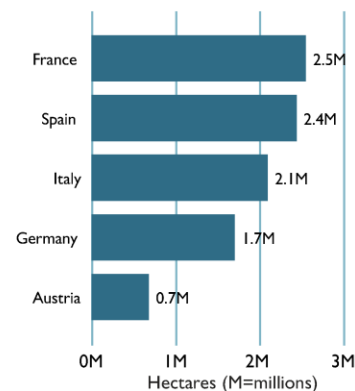
More than half of Europe's organic agricultural land is in four countries.

Distribution of organic agricultural land by country 2020.

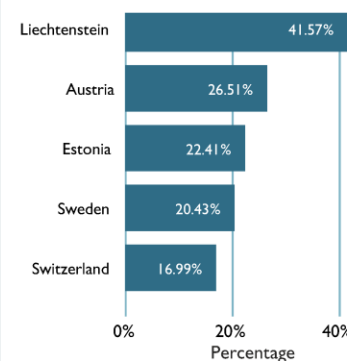
The country with the largest organic agricultural area is France, followed by Spain and Italy.

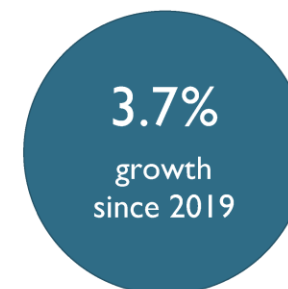
The five countries with the largest areas of organic agricultural land 2020.

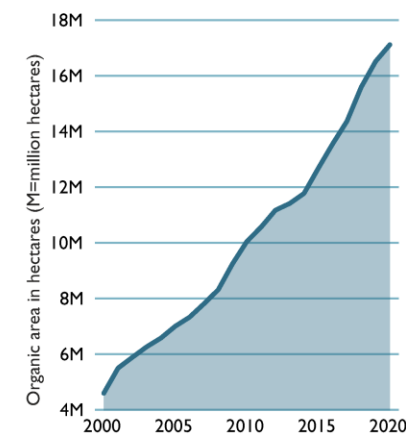
15 countries have 10% or more of their agricultural land under organic management.

The five countries with more than 10% of organic agricultural land 2020.

In 2020, nearly 0.7 million hectares more were reported compared with 2019.

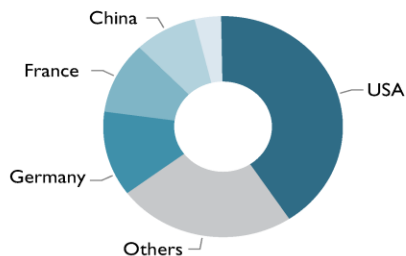

Growth of the organic agricultural land 2000-2020.

EUROPE: ORGANIC RETAIL SALES 2020

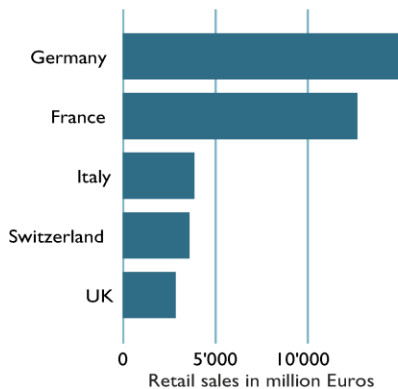
The European Union (44.8 billion €) is the second largest single market after the US (49.5 billion €) and China (10.2 billion €). By region, North America has the lead (53.7 billion €), followed by Europe (52.0 billion €) and Asia (12.5 billion €).

Distribution of retail sales by country 2020.

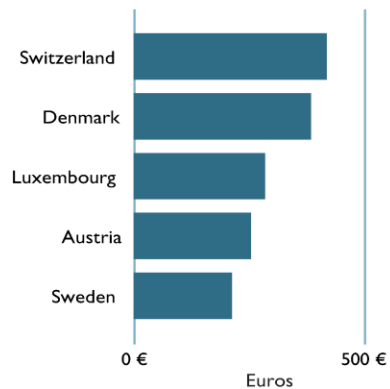
The European countries with the largest markets for organic food are Germany (15 billion €), France (12.7 billion €), Italy (3.9 billion €) and Switzerland (3.6 billion €).

The five countries with the largest markets for organic food in 2020.

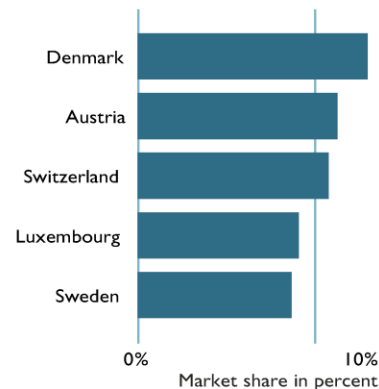
Switzerland has the highest per capita consumption worldwide, followed by Denmark, Luxembourg, Austria and Sweden.

The five countries with the highest per capita consumption 2020.

The highest organic share of the total market is in Denmark, followed by Austria, Switzerland, Luxembourg and Sweden.

The five countries with the highest organic shares of the total market in 2020.

2020 metais 17,1 mln. hektarų dirbamos žemės Europoje buvo ekologinių produktų gamybai naudojama žemė (Europos Sąjunga: 14,9 mln. hektarų).

Prancūzija, turėdama beveik 2,5 mln. hektarų, tapo pirmąja šalimi pagal ekologiškai tvarkomą žemės ūkio paskirties žemę, po jos rikiuojasi Ispanija (2,4 mln. hektarų), Italija (2,1 mln. hektarų) ir Vokietija (1,7 mln. hektarų).

THE ORGANIC FOOD MARKET

WHO CONSUMES THE MOST ORGANIC FOOD?

Retail sales (€) in 2018

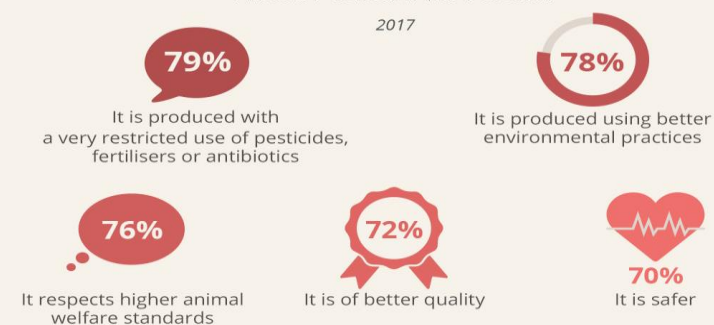

DEVELOPMENT OF THE EU-28 ORGANIC FOOD MARKET

WHAT DO EUROPEANS THINK ABOUT ORGANIC FOOD?

2017

Ekologinės gamybos žemės ūkio paskirties žemės plotas padidėjo 0,7 mln. hektarų

- Ekologinės gamybos žemės ūkio paskirties žemės plotas Europos Sąjungoje padidėjo daugiau nei 0,7 mln. hektarų, t. y. 5,3 proc.
- Tačiau augimas buvo mažesnis nei 2019 metais.
- Prancūzija pranešė apie 307 000 hektarų daugiau nei 2019 m., Italija turėjo daugiau nei 102 000 hektarų, o Vokietija - daugiau nei 88 000 hektarų.

Lichtenšteinas turi didžiausią ekologinės gamybos žemės ūkio naudmenų dalį pasaulyje

- 2020 metais ekologinės paskirties žemė Europoje sudarė 3,4 procento visos žemės ūkio paskirties žemės, o Europos Sąjungoje – 9,2 procento.
- Europoje (ir visame pasaulyje) Lichtenšteinas užėmė didžiausią ekologinės paskirties žemės ūkio naudmenų dalį (41,6 proc.), trečioje – Austrija – Europos Sąjungos šalis, kurioje ekologinės gamybos žemės dalis yra didžiausia (26,5 proc.). Penkiolika Europos šalių pranešė, kad mažiausiai 10 procentų jų dirbamos žemės yra naudojama ekologinių produktų gamybai.

Ekologiškų produktų gamintojai, perdirbėjai ir importuotojai: nedidelis augimas

- Europoje buvo beveik 420 000 ekologiškų produkcijos gamintojų, o Europos Sąjungoje – beveik 350 000. Daugiausia buvo Italijoje (71'590).
- Europoje buvo suskaičiuota per 6800 importuotojų, o Europos Sąjungoje – beveik 5800. Daugiausiai tokios produkcijos perdirbėjų buvo Italijoje (beveik 23 tūkst.), o daugiausia importuotojų – Vokietijoje (daugiau nei 1900).

Mažmeninė prekyba siekia 52,0 mlrd. EUR

- Mažmeninė prekyba Europoje buvo įvertinta 52,0 mlrd. eurų (Europos Sąjungoje – 44,8 mlrd. eurų).
- Didžiausia rinka buvo Vokietijoje (14,99 mlrd. EUR).
- Europos Sąjunga yra antra pagal dydį bendroji ekologiškų produktų rinka pasaulyje po JAV (49,5 mlrd. EUR).

Rekordinis mažmeninės prekybos augimas 2020 m.

- Europos ekologiškų produktų rinka pasiekė rekordinį 14,9 proc. augimo tempą – didžiausią per pastarąjį dešimtmetį.
- Iš pagrindinių rinkų didžiausias augimas pastebėtas Vokietijoje (22,3 proc.).

Europos vartotojai ekologiškam maistui išleidžia daugiau

- Pasauliniu mastu Europos šalys parduoda didžiausią ekologiško maisto dalį, skaičiuojant procentais nuo atitinkamų maisto produktų rinkų.
- Danija turi didžiausią ekologiškų maisto produktų pardavimo dalį pasaulyje – 2020 m. – 13,0 proc., Austrijoje – 11,3 proc., o Šveicarijoje – 10,3 proc.

Europos vartotojai ekologiškam maistui išleidžia daugiau

- Europoje vartotojai ekologiškam maistui per metus išleidžia 63,3 EUR (Europos Sąjunga – 101,8 EUR).
- Per pastarąjį dešimtmetį vienam gyventojui tenkančios išlaidos ekologiškam maistui padvigubėjo. 2020 m. Šveicarijos ir Danijos vartotojai ekologiškam maistui išleido daugiausiai (atitinkamai 418 ir 384 eurus vienam gyventojui).

Įdomūs faktai

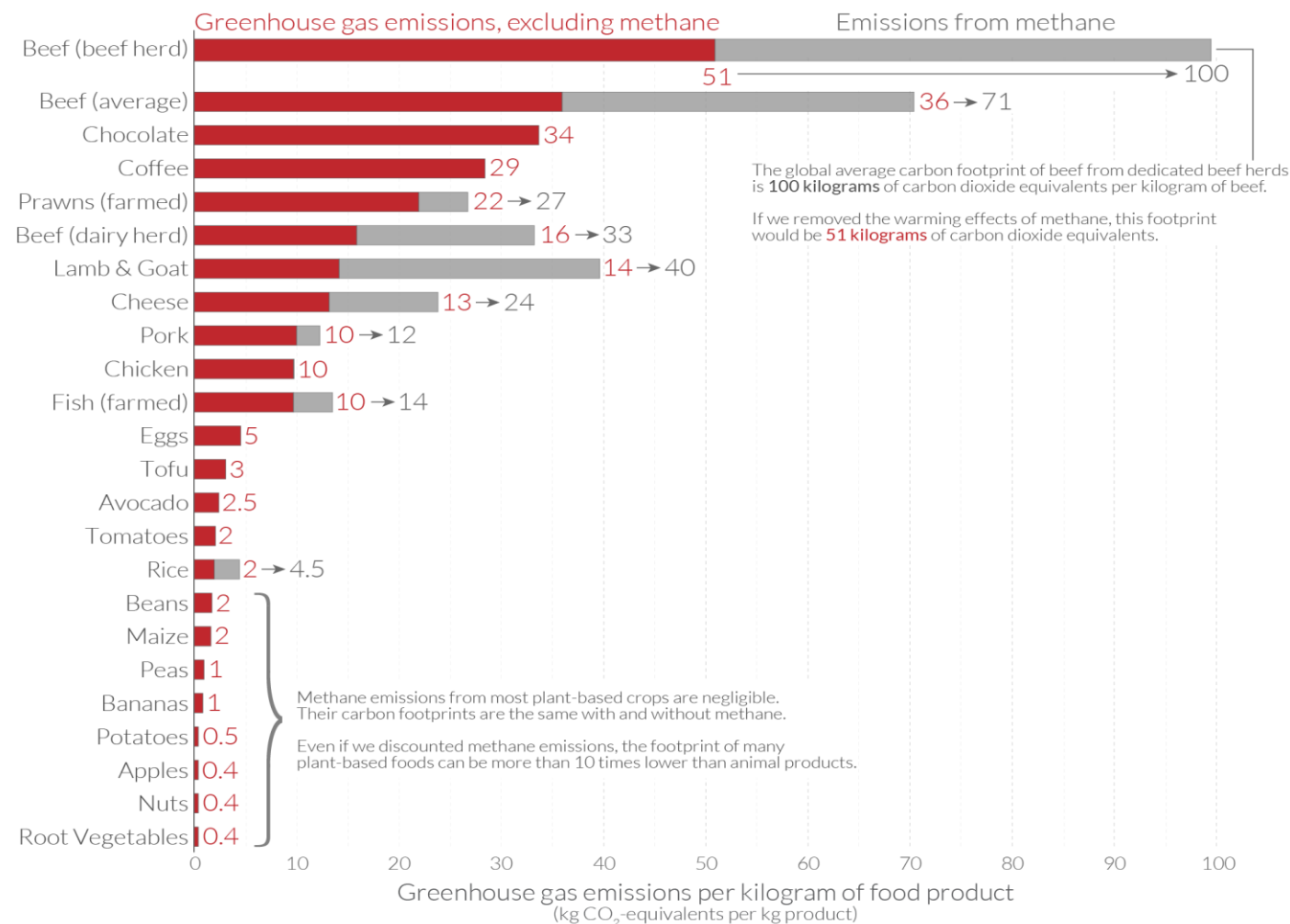
- 1 kg jautienos pagaminti sunaudojama 150 l vandens, išmetama 36 kg ŠESD emisijų
- 1 žmogus kasdien duše sunaudoja 50 l vandens
- Vidutinis naujų keleivinių automobilių išmetamas CO₂ kiekis kilometrui 122 g/km (kelionė į Vilnių ir atgal apie 25 kg emisijų)
- Skrydis lėktuvu Vilnius - Paryžius sudaro 129 kg emisijų

Greenhouse gas emissions from food, short vs. long-lived gases

Greenhouse gas emissions are measured in carbon dioxide-equivalents (CO₂eq) based on their 100-year global warming potential (GWP).

Global mean emissions for each food are shown with and without the inclusion of methane – a short-lived but potent greenhouse gas.

Our World
in Data

Note: Greenhouse gas emissions are given as global average values based on data across 38,700 commercially viable farms in 119 countries.

Data source: Poore & Nemecek (2018). Reducing food's environmental impacts through producers and consumers. *Science*.

OurWorldinData.org – Research and data to make progress against the world's largest problems.

Licensed under CC-BY by the authors Joseph Poore & Hannah Ritchie.

Ekologinio ūkininkavimo nauda

Pelnas $\neq$ pinigai

Sumažintas pesticidų ir cheminių medžiagų poveikis

Sveikesnis dirvožemis

Mažesnė dirvos erozija

Visuotinio atšilimo padarinių švelninimas

Mažesnis vandens kiekio naudojimas

Gyvūnų sveikatos ir gerovės didinimas

Biologinės įvairovės skatinimas

Vietoje išvadų

Jei visi vabzdžiai išnyktų, ateitų pasaulio pabaiga. Jei išnyktų žmonija pasaulis klestėtų. (*Amerikiečių medicinos mokslininkas Jonas Salk*)

Apibendrinimas: Intensyvus ekonominis augimas ir ekologinis ūkininkavimas nėra suderinami.

Tai yra tos pačios monetos priešingos pusės, jei ieškome ilgalaikio klestėjimo ir darnos su gamta.

Keiskime įpročius.

Pabaigai....

Patiriame ne tik ekonomines, bet ir vertybines krizes, susiduriame su technologinėmis revoliucijomis.

Gyvename pasimetimo epochoje.

Tačiau to nereikia bijoti – ypač jei visus šiuos pokyčius suvoksime kaip naują optimizmo šaltinį, kaip būdą keistis ne tik pasauliui aplink mus, bet ir mūsų svajonėms, išpūdžiams ir svarbiausia – mūsų reakcijoms.

Dėkoju už dėmesį